

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ В УМОВАХ ОПОРНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

УДК 37.091.12:
005.963

Управління
ШКОЛОЮ

У статті висвітлено питання щодо створення оптимальних умов для підвищення фахового рівня педагогів в умовах опорного закладу, зокрема розкрито досвід роботи Іванівської гімназії (опорного закладу) освітнього округу Іванівського району Херсонської області з підготовки до професійної інноваційної діяльності вчителів.

Ключові слова: професійна підготовка, фаховий рівень, досвід, умови, підходи, якість освіти, акмеологія.

Постановка проблеми (актуальність). Якість освіти в сучасному опорному закладі залежить від низки умов, і насамперед підвищення рівня професійної діяльності педагогічних працівників.

Нині вчителі мають перебувати в постійному пошуку ефективних методів навчання підростаючого покоління, володіти знаннями з актуальних питань освіти, швидко реагувати на інновації та ефективно впроваджувати їх у навчально-виховний процес закладу. Така ситуація виправдана, адже перед вчителями стоять завдання з підготовки молоді до адаптації в сучасному суспільстві, конкурентності на ринку праці, сформулювати ключові компетенції.

Методика викладання будь-якого предмета ґрунтується в основному на інноваційній діяльності, тому кожен учитель має змогу обрати для себе інструментарій, який

забезпечить якісну підготовку учнів. Разом з тим така діяльність базується на використанні різних форм, методів, прийомів навчання, що сприятимуть мотивації школярів до вивчення предмета, глибокому усвідомленню й осмисленню поданого педагогом матеріалу, формуванню вмій обробляти й використовувати набуту інформацію, критично їх осмислити. Отже, для розв'язання педагогічних проблем, підвищення ефективності навчально-виховного процесу сучасний педагог у своєму арсеналі повинен мати певну методичну базу [2]. З огляду на це керівник опорного навчального закладу має створити умови для якісної професійної підготовки вчителів, та уміло цим процесом управляти.

Проблеми підготовки вчителів до професійної

Алла ХУРАСКІНА
Директор
Іванівської гімназії
(опорного закладу)
освітнього округу
Іванівського району
Херсонської області

Директор школи, ліцею, гімназії № 5 '2018

інноваційної діяльності висвітлено в працях І. Дичківської, Г. Головіна, Н. Клокар, Л. Мітіної, В. Моляко, І. Підласого, Н. Попель, Б. Сазонової, О. Соснюк, О. Францевої та ін.

Мета статті – розкриття основних підходів до підготовки вчителів в умовах опорного навчального закладу.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі реформування освіти одним із перспективних напрямів підвищення ефективності професійної підготовки учителів є андрагогічний підхід. Такий підхід, на думку В. Вітюк, полягає у стимулюванні, навчанні, вихованні та самовдосконаленні дорослої людини в процесі професійної підготовки, врахуванні принципів, форм і методів навчання, соціального й індивідуального досвіду [1].

Застосування андрагогічного підходу в умовах навчального закладу в методичній роботі з учителями є дуже важливим, адже педагог має розвиватися упродовж усього життя. На основі до цього підходу в Іванівській гімназії (опорному закладі) освітнього округу Іванівського району Херсонської області проводиться робота з педагогами щодо підвищення їхнього професійного рівня. Зокрема, створено й впроваджено в управлінську практику експериментальну модель менеджменту професійної діяльності педагога, основу якої склали функції (прогностична, координаційна, змістово-організаційна, комунікативна, коригуюча, аналітико-результативна), методи управління (адміністративні, психолого-педагогічні та суспільного впливу), а також механізм управлінських дій (інноваційні форми методичної роботи), здійснено перевірку гіпотези обґрунтування стратегії акмеологічного управління професійною діяльністю вчителя в умовах опорного закладу як можливості максимального забезпе-

чення творчого розвитку інноваційного потенціалу педагогічного колективу, його керівництва, усіх учасників освітнього процесу. З урахуванням акмеологічних основ наукових досліджень О.С. Анісімова, А.А. Деркача, В.Г. Зазикіна, Н.Л. Коломінського, В.І. Маслової та інших управління професійним розвитком учителів у системі педагогічної діяльності реалізовувалося на операційно-пізнавальному (оволодіння знаннями з педагогічної акмеології, реалізація методів і прийомів з відпрацювання вмій визначати й дотримувати стійкої акмеологічної позиції), стимулювально-мотиваційному (стимулювання до виявлення та реалізації мотивації досягнення акме в процесі підвищення кваліфікації, потреб у самовдосконаленні внутрішнього потенціалу), контрольно-оцінювальному (розвиток самоконтролю й самооцінки для успішного виконання професійних дій) етапах роботи учасників експериментальної діяльності.

Методична робота закладу спрямована на те, щоб спонукати педагогів до роботи над підвищенням свого фахового рівня, сприяла збагаченню педагогічного колективу педагогічними знахідками, допомагала молододосвідченим учителям переймати професійну майстерність у більш досвідчених колег. Її функції полягали у визначенні системи заходів, спрямованих на досягнення найкращих результатів (планування); діяльності з удосконалення структури й змісту методичної роботи (організаційна); регулярному вивченні співвідношення між рівнем компетентності педагогів, що виявляється в узагальненому результаті їх праці, та вимогами суспільства до якості роботи працівників освіти (діагностична); передбаченні знань та вмій, необхідних педагогам у майбутньому (прогностична); виробленні принципово нових положень навчально-виховної роботи, у формуванні, експериментальній

перевірки та впровадженні передового досвіду (моделювальна); відновленні частково забутих або втрачених учителями знань після закінчення навчального закладу (відновлювальна); виправленні недоліків у діяльності педагогів, пов'язаних з використанням застарілих методик (коригувальна); інформуванні, агітації педагогів щодо впровадження досягнень науки, передового досвіду (пропагандистська); налагодженні й підтриманні зворотного зв'язку, оцінюванні відповідності наслідків методичної роботи завданням та нормативним вимогам (контрольно-інформаційна).

З метою мотивування педагогів до фахового зростання, підвищення рівня професійної діяльності та формування ключових компетенції в педагогічному колективі проведено такі *методичні заходи*:

- теоретичний семінар «*Практичні основи акмеологічного розвитку особистості в умовах освітнього інформаційного простору*»;
- акмеологічний практикум;
- семінар-тренінг «*Розвиток креативності й творчих здібностей педагога*»;
- педагогічні ради «*Акмеологічні аспекти розвитку особистості вчителя та учня в сучасних умовах*», «*Створення виховного простору для формування в учнів ціннісного ставлення до себе*», «*Удосконалення самоосвіти вчителя*»;
- психолого-педагогічний семінар з теми «*Проектна діяльність учнів як засіб компетентісно спрямованого навчання*»;
- постійно діючий психолого-педагогічний семінар «*Емоційне вигорання педагога*»;
- практичне заняття «*Упровадження елементів дистанційного навчання в роботу вчителів: форми, методи, заходи*»;

- майстер-класи педагогів С.П. Саманчук «*Використання акмеологічних технологій в процесі викладання географії*» й І.П. Ус «*Акмеологічні прийоми створення ситуації успіху на уроках біології*»;

- презентація досвіду вчителів: Т.М. Бочарової, Н.А. Базик, С.П. Саманчук, І.І. Радиш.

На базі методичного кабінету Іванівської гімназії (опорного закладу) освітнього округу Іванівського району Херсонської області також створено умови для надання індивідуальної професійної допомоги педагогічним працівникам.

Управління розвитком особистісно-професійного потенціалу вчителів здійснюється через управлінські проекти: «Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес початкової школи»; «Розвиваємо творчий потенціал вчителя» та «Обдарованість».

У навчально-виховному процесі опорного закладу важливе місце відводиться учителю, тому протягом 2016/17 навчального року в методичному кабінеті функціонувала методична виставка «Від творчості вчителя – до творчості учня». Творчою групою підготовлено методичні рекомендації на допомогу педагогічним працівникам:

- «Акмеологія: вищий ступінь індивідуального розвитку»;
- «Навіщо нам потрібна самоосвіта»;
- «Акмеограма педагога»;
- «Організація й проведення майстер-класів»;
- «Експертиза підручників як складова професійної майстерності педагога».

Важлива роль у професійному зростанні вчителів належить психологічній службі, завдяки якій вивчено рівень особистісного й професійного

ВИСНОВКИ. Якість освіти в навчальному закладі залежить від рівня підготовки педагогічних кадрів, які в ньому працюють. Зважаючи на це, заклад має забезпечити умови для підвищення рівня професійної діяльності вчителів. Тож нині важливо докладати максимальних зусиль для професійного, особистого зростання освітян, мотивуючи та залучаючи їх до інноваційних проектів, використання прогресивних технологій, що сприятиме якісним змінам у сфері освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вітюк В.В. Готовність педагогів до змін в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» / В. В. Вітюк // Педагогічний пошук. – 2017. – № 2. – С. 3–6.

2. Калініна Л. Управління Новою українською школою. Порівняльна характеристика концептуальних змін / Л. Калініна // Директор школи. – 2017. – Січень. – С. 12–21.

самовдосконалення педагогічних працівників.

Отже, у закладі створено оптимальні умови для підвищення рівня професійної діяльності педагогічних працівників.

Звичайно, педагоги у своїй роботі стикаються з викликами. Ми погоджуємося з думкою В. Вітюк, про те, що «викликами для сучасних освітян є постійне вдосконалення змісту освіти, гарантування високого рівня освітніх стандартів, ускладнення проблем виховання, безперервне оволодіння прогресивними технологіями навчання й виховання, розв'язання складних професійно-педагогічних проблем, які потребують інтеграції знань, практичних умінь і навичок; робота в єдиному інформаційному середовищі, що передбачає раціональне використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі» [1, с. 5]. З огляду на виклики в Іванівській гімназії (опорному закладі) освітнього округу Іванівського району Херсонської області проводиться робота щодо мінімізації їх впливу на педагогічних працівників. Зокрема, це проведення педагогічних рад, де розв'язуються питання, пов'язані із запровадженням інновацій у навчально-виховний процес, підвищення ефективності роботи учителя, стимулювання педагогічних кадрів тощо. Разом з тим проводиться постійна робота з обміну досвідом між колегами. Здійснюється робота щодо матеріально-технічного забезпечення закладу, створення комфортних умов праці, що є активним мотиватором для освітянина у роботі над собою.

Отже, на нашу думку, грамотно організована в опорному навчальному закладі робота сприятиме подоланню педагогами зовнішніх і внутрішніх викликів і мотивуватиме їх до продуктивної діяльності.

Алла Хураскіна

Повышение уровня профессиональной подготовки учителей в условиях опорного учебного заведения

В статье освещены вопросы создания оптимальных условий для повышения профессионального уровня педагогов в условиях опорного заведения, в частности раскрыт опыт работы Ивановской гимназии (опорного заведения) образовательного округа Ивановского района Херсонской области по подготовке к профессиональной инновационной деятельности учителей.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, профессиональный уровень, опыт, условия, подходы, качество образования, акмеология.

Alla Khuraskina

The improvement of teachers' professional training level in a basic educational school

This article is devoted to the importance of creating optimal conditions for the improvement of teachers' professional training level in a basic educational school. The article presents the experience of training teachers concerning the improvement of their professional skills and knowledge in Gymnasium of Ivanivka (basic school) Ivanivka district Kherson region.

Keywords: professional training, level of training, experience, conditions, approach, quality of education, acmeology.